

NABÍDKOVÝ KATALOG
SEVER HRADEC KRÁLOVÉ

KRÁTKODOBÉ VÝUKOVÉ LEKCE PRO

1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

školní rok 2024/25

OBSAH

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÝCH LEKCÍ	3
CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE	4
OBJEDNÁVKA, INFORMACE	5
VÝUKOVÉ PROGRAMY (VP)	6
• PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH – cykly VP	7
• DARY PŘÍRODY – VP s ruční výrobou	16
• OBJEVUJEME PŘÍRODU – terénní VP	18
PROJEKTOVÉ DNY (PD)	21

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÝCH LEKCÍ

Výukové lekce jsou zaměřené na ochranu a poznávání přírody, ochranu životního prostředí a udržitelný způsob života. V neposlední řadě přispívají také ke zlepšování vztahů ve skupině. Obsah vychází zejména ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, dále pak ze vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce, Umění a kultura.

V lekcích klademe důraz na mezipředmětový přístup k dané problematice a na interaktivní metody. V široké škále využíváme prvků dramatické výchovy, kooperativního vyučování, smyslových a pohybových her i dalších aktivizačních prostředků a klademe si za cíl žáky nejen informovat, ale formou konkrétního prožitku v nich vzbudit zájem o danou tematiku.

Lekce lze dobře využít při realizaci školního vzdělávacího programu a naplňování průřezového tématu Environmentální výchova, ve výchově ke zdravému životnímu stylu i při preventivních programech a v mimoškolní výchově.

CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE

Výukové programy (VP)

CENY VP

 90 min. / 70 Kč

 90 min. / 70 Kč - místo realizace lze dohodnout individuálně

 90 – 120 min. / 80 Kč (délka závisí na počtu dětí)

 135 min / 80 Kč

 180 min / 90 Kč

POZOR!

- **VP realizujeme pro min. 15 dětí.** Je-li dětí méně, je třeba chybějící částku doplatit. **Maximální počet dětí, na jeden VP je 25.** Při jiných počtech dětí je třeba konzultace s námi předem.

CENOVÉ ZVÝHODNĚNÍ CYKLU VP

Pokud si objednáte jeden z níže uvedených cyklů, poskytneme vám slevu na poslední program cyklu:

- 3 výukové programy – sleva na 3. VP – 20 %
- 4 výukové programy – sleva na 4. VP – 30 %

Výjezdy mimo Hradec Králové

Lektorky za vámi rády přijedou, pokud se domluvíte na realizaci jedné z následujících kombinací **v jeden den**:

- 2 VP pro 1. st. ZŠ **za sebou** + souběžně 1 PD pro 1. st. ZŠ
- 2 VP pro 1. st. ZŠ **za sebou** + souběžně 1 PD pro MŠ (v tomto případě volte různá témata)
- 1 PD pro 1. st. ZŠ + souběžně 2 VP pro MŠ

VP a PD pro MŠ vybírejte z nabídky **výukových lekcí pro MŠ** (viz samostatný katalog).

Projektové dny (PD)

- **Společně naplánujeme a připravíme:** telefonicky či emailem upřesníme detaily toho, jak a kde bude PD probíhat, úprava dle specifik dané školy.
- **Společná realizace projektového dne** (4 x 45 min.).
- **Společná reflexe pedagoga a našeho odborníka** – na závěr proběhne zhodnocení projektového dne, s ohledem na použité metody a vliv aktivit na děti.

CENY PD

- **Jeden PD - 3 000 Kč**

POZOR!

- **V jeden den lze realizovat pouze jeden PD v Hradci Králové, mimohradecké školy viz "Výjezdy mimo Hradec Králové".**
- **Maximální počet dětí na jeden PD je 25.**
- PD je možné hradit ze **Šablon**.

Platby, cestovní náklady

- **Převodem na účet dle vystavené faktury** (uveďte mailovou adresu pro zaslání)
- **Na vyžádání můžete platit hotově**
- **Způsob platby uveďte do poznámky v objednávce**
- **Cestovní náklady - dle skutečných nákladů, min. 150 Kč**

Legenda

- realizace uvnitř
- realizace venku
- s ruční výrobou

OBJEDNÁVKA A INFORMACE

Objednávky

Výukové programy i projektové dny objednávejte prostřednictvím rezervačního systému na:

- www.sever.ekologickavychova.cz/objednavky/

Začátek realizace lekcí přizpůsobíme vašim potřebám – jiný čas, než nabízí objednávkový systém, uveďte do poznámky.

Lektorky

- **MŠ, 1.st. ZŠ – lektor 1 – realizace ve středisku SEVER Hradec Králové a v MŠ v Hradci Králové**, výjezdy pro 1. st. ZŠ dle domluvy – tel. 607 602 903, 739 203 209 (v případě potřeby volat pouze PO – ČT, v rozmezí 12:00 – 14:00 hodin)
- **MŠ, 1. a 2.tř. ZŠ – lektor 2 – primárně výjezdy mimo Hradec Králové, doplňkově MŠ v Hradci Králové** – tel. 777 261 969 (v případě potřeby volat pouze PO – ČT, v rozmezí 11:30 – 13:00 hodin)

Realizační tým

- Lenka Hronešová
- Magdalena Čáslavská
- Kateřina Lichtenbergová

Kde nás najdete

SEVER – Hradec Králové

Pražská třída 1/46 – vchod z ulice Zelené
500 04 Hradec Králové-Kukleny

S SEBOU

Vhodné oblečení a obuv nebo přezůvky dovnitř,
pláštěnku do terénu, dle uvážení lahvičku s pitím a svačinu.

VÝUKOVÉ PROGRAMY

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH – cykly výukových programů

- **CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 1.–2. tř.**
 - UČÍME SE OD ZVÍŘAT
 - ČLOVĚK A VODA
 - ČLOVĚK, PŮDA A ROSTLINY
 - ČLOVĚK A ZVÍŘATA
- **CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 3.–5. tř.**
 - EKOSYSTÉMY
 - VLIV ČLOVĚKA NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
 - SOUŽITÍ ČLOVĚKA SE ZVÍŘATY

DARY PŘÍRODY – výukové programy s ruční výrobou

- JAK KRTEK KE KALHOTKÁM PŘÍŠEL
- BYLINY NEJEN V KUCHYNI
- VLNĚNÍ
- OD MARTINA PO TŘI KRÁLE
- BABIČČINA PŮDA (VELIKONOCE)
- VČELÍ KRÁLOVSTVÍ
- STROM

OBJEVUJEME PŘÍRODU – terénní výukové programy

- **VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 1.–2. tř.**
- **VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 3.–5. tř.**

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 1.–2. tř.

Co všechno je příroda a jak funguje? Kde žijí zvířata a co potřebují ke spokojenému životu? A co my – lidé? Můžeme žít bez přírody? Jak ovlivňuje příroda náš život? Můžeme pro ni udělat něco dobrého?

Na tyto a další otázky odpoví krtek a jeho kamarádi v cyklech programů, soustředěných na konkrétní přírodní zákonitosti a oblasti vztahů člověka a přírody.

K zajištění kvality a prohloubení pochopení tématu jsou programy nabízeny v cyklech. Jsou řazeny tak, aby se děti seznámily s daným tématem komplexně a v souvislostech, a aby byla vyvážená teoretická i praktická zkušenost. Proto **doporučujeme objednání celého cyklu.**

Programy je možno objednat i samostatně, případně si můžete dle potřeby sestavit cyklus sami.

CYKLUS tvoří vždy minimálně 3 výukové programy a jsou určeny pro stále stejnou skupinu žáků.

REALIZACE probíhá přednostně ve středisku SEVER, po dohodě ve vaší ZŠ nebo na školní zahradě. **Možnosti výjezdu mimo Hradec Králové** viz stránka 4 - CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

UČÍME SE OD ZVÍŘAT

VÝLET ZA ZVÍŘÁTKY /1.-2. tř. /90 min

Během tohoto programu půjdeme na výlet. Spolu se Zuzankou odhalíme, proč se zvířata v lese schovala, kdo bydlí na louce a na poli, a u rybníka uhodneme hádanky z kouzelných leknínů. Zvířata nás budou inspirovat i k pohybovým aktivitám.

V programu: Lesní hádanky, Z lesa na louku – pohybová aktivita, Kouzelný leknín – smyslová aktivita.

S VČELKOU BĚTKOU VE VČELÍNĚ /1.-2. tř. /90 min

Jak vypadá včelín a kdo bydlí v úlu? Jak to, že ve včelí rodině všechno kape jako na drátkách? Může za to královna nebo jsou včely tak pracovité sami od sebe... Spolu s včelkou Bětkou odhalíme tajemství včelí spolupráce a seznámíme se s průběhem krátkého včelího života naplněného prací pro blaho celku.

V programu: poznej kytku po čichu – smyslová aktivita, kdo bydlí v úle - demonstrační rozhovor, opylování - dramatizace, vývojová stadia včely - třídění obrázků, mladušky a létavky - simulační hra

NA NÁVŠTĚVĚ V MRAVENIŠTI /1.-2. tř. /90 min

Spolu s Ferdou Mravencem se vydáme na průzkum mraveniště. Zahrajeme si na jeho obyvatele a vyzkoušíme si, jak umí mravenci spolupracovat. Dozvíme se, kdo všechno v mraveništi bydlí, čím se živí mravenci a co celý den dělají.

V programu: Stavba mraveniště – kooperativní aktivita, Co dělají dělnice – dramatizace dění v mraveništi, Vývojová stadia mravence – třídění obrázků.

KRTEK A JEHO KAMARÁDI /1.-2. tř. /90 min

Prostřednictvím pohádky se pokusíme porovnat podmínky ve volné přírodě a v městském prostředí a společnými aktivitami pomůžeme zvířátkům vymyslet, jak chránit přírodu ve městě.

V programu: Krtek ve městě – pohádka, Pojďme na to společně – hry na posílení spolupráce ve skupině, Pavučina vztahů – jak můžeme zlepšit ŽP ve městě (v místě, kde žijeme)?

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

ČLOVĚK A VODA

CO VÍ KAPIČKA JÁRA? /1.-2. tř. /90 min

Co všechno je voda, jak funguje koloběh vody v přírodě, kdo potřebuje vodu a proč, co dělat, aby byla voda čistá – to vše se dozvíme od kapičky Járy. Formou hádanek a pokusů se seznámíme se skupenstvími vody, dramaticky ztvárníme koloběh vody, v diskusi si uvědomíme, kde všude je voda využívána a společně navrhne řešení, jak s ní šetřit.

V programu: Koloběh vody – dramatizace, Co je pára – pokus s varnou konvicí, „Dešťíček“ – akustická hříčka.

ŽÁBA U RYBNÍKA /1.-2. tř. /90 min

Společně s žábou se seznámíme s životem v okolí rybníka i pod jeho hladinou. Voda je všeobecnou podmínkou života a v rybníce žijí typičtí představitelé rostlin a živočichů. Seznámíme se s vývojem žáby a s pojmem obojživelník.

V programu: Žabí koncert – akustická hříčka, Vylov si svůj obrázek, Zvuky od rybníka – identifikace typických zvuků.

CO ŘEKA VÍ, TO NÁM RÁČEK NAPOVÍ /1.-2. tř. /90 min

Program se zabývá problematikou čistoty vod a volně navazuje na výukový program „Co ví kapička Jára?“. Tentokrát nám maňásek Ráček představí sebe a své vodní kamarády z řeky. V jaké řece se jim líbí žít? Formou her a pohybových aktivit poznáme život v okolí řeky i pod její hladinou.

V programu: Čistá a špinavá řeka – diskuse nad textilními obrazy, Život pod vodní hladinou – třídění obrázků ve skupině, Ráček a vydra – dramatický výstup, Račí pochod – pohybová aktivita.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

ČLOVĚK, PŮDA A ROSTLINY

KRTKOVA DOMÁCNOST /1.–2. tř. /90 min

Porozhlédněme se v krtkově království: Co je půda? Jaký je její význam pro život? Seznámíme se s půdními živočichy, dozvíme se, co je kompost a k čemu slouží a co do půdy nepatří. Společně budeme hledat řešení, jak chránit krtkovu domácnost.

V programu: Putování za žížalou – smyslová hra, Vznik půdy – dramatizace, Mnohonožka – pohybová aktivita.

PUTOVÁNÍ ZA LÉČIVOU ROSTLINOU /1.–2. tř. /90 min

Jak se přizpůsobují rostliny různým podmínkám? Společně s krtkem se vydáme do světa hledat léčivou bylinu pro nemocnou myšku. Navštívíme při tom poušť, moře a jeho břehy i krajiny věčného ledu. Jaké rostliny zde mohou růst?

V programu: O nemocné myšce – pohádka, Růst – dramatická aktivita, Velbloudí karavana – pohybová aktivita, Život v poušti – společná křížovka, Potápěči – třídění obrázků.

KRTEK A SEMÍNKO /1.–2. tř. /90 min

V programu se seznámíme s koloběhem živin, srovnáme základní životní podmínky rostlin a živočichů a uvědomíme si význam rostlin pro život. Seznámíme se s životním cyklem stromů, jejich plody a semeny a podmínkami nezbytnými pro jejich růst. Prohlédneme si různé typy semen a povíme si, proč jsou některá opatřena háčky, jiná křídélky a další padáčky.

V programu: Šíření semen – pohybová hra, Semena pod lupou, Jak roste fazole – skupinová práce, Sojka a žalud – sestavování příběhu.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

ČLOVĚK A ZVÍŘATA

ŽIVOT NA VESNICI /1.–2. tř. /90 min

Prostřednictvím programu nahlédneme do rozdílů mezi městem a vesnicí. Pohádková babička seznámí děti s domácími zvířaty, s produkty, které se z nich získávají i s jejich mláďaty. A jako správná babička nám poví pohádku. O čem? O lakomém panu Šnofousovi, kterému poradíme s tím, jak si zase udobřit své zvířecí kamarády.

V programu: Pohádka O panu Šnofousovi – divadélko, Rady pro pana Šnofouse – diskusní aktivita, Mládě hledá matku – pohybově smyslová hříčka, Produkty – přiřazování obrázků ve skupinách.

DOMÁCÍ MAZLÍČCI /1.–2. tř. /90 min

Program nám přiblíží, jak se starat o zvířata chovaná v zajetí (domácí prostředí, ZOO koutky...). Budeme si povídat o základních životních potřebách lidí a zvířat, ale i o zvláštních potřebách jednotlivých druhů domácích mazlíčků.

V programu: Co je domov? – komunitní kruh, V čem jsme si podobní? – srovnávání potřeb zvířat a lidí, Najdi mi pelíšek – třídění obrázků s následnou ukázkou skutečných chovatelských potřeb, Plán péče – tvorba plánu pro konkrétního „mazlíčka“ – skupinová práce.

KROKODÝLEM V ZOO /1.–2. tř. /90 min

V ZOO se můžeme setkat s mnoha zvířaty z cizích zemí, z nichž velká většina patří k chráněným nebo ohroženým druhům. Jak se jim tam asi daří? Slouží ZOO jen k naší zábavě a poučení? Jak souvisí náš způsob života s ohrožením živočichů?

V programu: Potřeby zvířat – diskusní aktivita, Potravní řetězce – skupinová práce, Krmení krokodýlů – pohybová hra, Jaký kabát nosím? – smyslová aktivita.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

CYKLY VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ pro 3.–5. tř.

Co všechno je příroda a jak funguje? Kde žijí zvířata a co potřebují ke spokojenému životu? A co my – lidé? Můžeme žít bez přírody? Jak ovlivňuje příroda náš život? Můžeme pro ni udělat něco dobrého?

Na tyto a další otázky odpoví krtek a jeho kamarádi v cyklech programů, soustředěných na konkrétní přírodní zákonitosti a oblasti vztahů člověka a přírody.

K zajištění kvality a prohloubení pochopení tématu jsou programy nabízeny v cyklech. Jsou řazeny tak, aby se děti seznámily s daným tématem komplexně a v souvislostech, a aby byla vyvážená teoretická i praktická zkušenost. Proto **doporučujeme objednání celého cyklu.**

Programy je možno objednat i samostatně, případně si můžete dle potřeby sestavit cyklus sami.

CYKLUS tvoří vždy minimálně 3 výukové programy a jsou určeny pro stále stejnou skupinu žáků.

REALIZACE probíhá přednostně ve středisku SEVER, po dohodě ve vaší ZŠ nebo na školní zahradě. Možnosti výjezdu mimo Hradec Králové viz stránka 4 - CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

EKOSYSTÉMY

LES – PŘÍRODNÍ RESTAURACE /3.–5. tř. /90 min

V programu se dozvíme, co je přirozený a umělý ekosystém. Na příkladu lesa si také vysvětlíme, jak takový ekosystém funguje. Budeme se zabývat zejména koloběhem živin – potravními vztahy. Prostřednictvím kooperativní aktivity se seznámíme s pojmy potravní řetězec a potravní síť a uvědomíme si důležitost všech živočichů v ekosystému. Jejich vzájemné vztahy demonstrujeme pomocí "pavučiny" vytvořené z provázku. Prostřednictvím této pavučiny pochopíme i důsledky nerozumného počínání člověka.

V programu: Býložravec – masožravec – všežravec – třídění obrázků, Základní podmínky života – diskusní aktivita, Vlněné vztahy – společné vytvoření potravní sítě.

ŽIVOT V RYBNÍCE /3.–5. tř. /90 min

Tajemný svět pod vodní hladinou je plný života. Naším úkolem bude najít živočichy, kteří tu žijí a dozvědět se něco o jejich životě v závislosti na podmínkách prostředí, vzájemných vztazích i vztazích s člověkem.

V programu: Od vajíčka k dospělci – práce ve skupině, „Štičí honička“ – pohybová aktivita, Biomonitoring – dle možnosti odlov vodních živočichů

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Bříčka – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

ŽIVOT NA LOUCE /3.–5. tř. /90 min

Pole, louky a pastviny jsou tzv. kulturní krajinou. Na louce nenajdeme jen jeleny ze známé lidové písničky, ale i spoustu dalších zajímavých živočichů a rostlin, žijících zde ve vzájemných interakcích s rostlinami a živočichy z přilehlých biotopů, ale i s člověkem. Dozvíme se, co si máme představit pod pojmy „intenzivní“ a „přirozené“ hospodaření a jak obhospodařuje krajinu biozemědělec.

V programu: Louka plná života – živé obrazy, Jde o život – sestavování potravních řetězců, Možnosti řešení – diskusní aktivita.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

VLIV ČLOVĚKA NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

ZELENÁ ENERGIE /3.–5. tř. /90 min

Prostřednictvím tohoto programu se dozvíme, jak a z čeho se energie získává a jak tato činnost ovlivňuje životní prostředí. Vysvětlíme si důležité pojmy jako: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, udržitelná spotřeba energie... Na různých příkladech a aktivitách si ukážeme, jak lze šetřit energií vlastními silami.

V programu: Energie v přesmyčkách, Obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin a energie – diskusní aktivita, Zdroje pro příští generace – simulační aktivita, Solární hračky – praktická ukázka, Spotřeba energie v domácnosti – práce s pracovním listem.

LESY V OHROŽENÍ / 3.–5. tř. /90 min

Co ohrožuje naše lesy? Můžeme je nějak chránit? A jak? Pojďme si to společně vyzkoušet a prožít. V pracovních skupinách stanovíme funkce lesa a z předložených informací vyvodíme nebezpečí, která ovlivňují zdárné fungování lesního ekosystému. V závěru programu společně vymyslíme řešení, která by tato ohrožení odstranila nebo alespoň zmírnila a dozvíme se něco i o práci lesníků.

V programu: Podle zvuku poznej funkci – poslechová aktivita, Třídění funkcí – práce ve skupinách, Hrozby – pracovní plátno s obrázky, práce s textem, Vichřice – pohybová aktivita.

BEZ VODY TO NEJDE / 3.–5. tř. /90 min

V průběhu programu se seznámíme s pojmy životní prostředí a jeho složky. Pomocí hry si zopakujeme koloběh vody. Prostřednictvím práce s pracovními listy objevíme zdroje znečištění a následně se zamyslíme nad vlastním dílem tohoto znečištění. Společně se vypravíme i do domácnosti a povíme si o spotřebě vody. Navrhne řešení, jak šetřit vodou v domácnostech a vysvětlíme si důležitost čističek odpadních vod.

V programu: Koloběh vody – třídění pojmů, Zdroje znečištění – práce ve skupinách, Spotřeba vody – pracovní list, Šetři-neznečišťuj! – tvorba plakátu.

PŘÍRODA V SOUVISLOSTECH

SOUŽITÍ ČLOVĚKA SE ZVÍŘATY

DOMÁCÍ MAZLÍČCI /3.–5. tř. /90 min

Program nám přiblíží, jak se starat o zvířata chovaná v zajetí (domácí prostředí, ZOO koutky...). Budeme si povídat o základních životních potřebách lidí a zvířat, ale i o zvláštních potřebách jednotlivých druhů domácích mazlíčků.

V programu: Co je domov? – komunitní kruh, V čem jsme si podobní? – srovnávání potřeb zvířat a lidí, Najdi mi pelíšek – třídění obrázků s následnou ukázkou skutečných chovatelských potřeb, Plán péče – tvorba plánu pro konkrétního „mazlíčka“ – skupinová práce.

ŽIVOT V PŮDĚ /3.–5. tř. /90 min

V programu se seznámíme s půdou jako jednou ze základních podmínek života. Odpovíme si na otázky: Jak vzniká půda? Co je koloběh živin? V druhé části programu si „posvítíme“ na živočichy, skryté našim očím. Ve výzkumných týmech se pokusíme prozkoumat a určit jednotlivé druhy a do záznamových archů o nich zachytit základní informace.

V programu: Eroze – pohybová aktivita, Koloběh živin – diskusní aktivita, Kolik máš nohou? – třídění půdních živočichů podle základních znaků, Mnohonožka – pohybová aktivita zaměřená na spolupráci, Praktické zkoumání půdních živočichů pomocí lup a určovacích klíčů.

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biříčka – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

KROKODÝLEM V ZOO /3.–5. tř. /90 min

V ZOO se můžeme setkat s mnoha zvířaty z cizích zemí, z nichž velká většina patří k chráněným nebo ohroženým druhům. Jak se jim tam asi daří? Slouží ZOO jen k naší zábavě a poučení? Jak souvisí náš způsob života s ohrožením živočichů?

V programu: Potřeby zvířat, Poznáš, kdo jsem? – třídění živočichů podle základních znaků, Funkce ZOO – práce s textem, Strážci parku – pohybová aktivita.

DARY PŘÍRODY

VP s ruční výrobou, ve středisku SEVER/90–120 min 🏠👤

Bohatství přírody využíváme především k tomu, abychom jedli, pili, dýchali – zkrátka žili, ale potřebujeme ho také k výrobě všech věcí, bez kterých bychom se nedokázali obejít: střechy nad hlavou, pohodlné postele, teplého oblečení, a třeba také obrázkových knížek a časopisů – obyčejného papíru.

Pojďme si připomenout, jaká řemesla a dovednosti znali naši pradědečci a prababičky a my jsme trochu zapomněli. Průvodci nám budou nejen moudří předci, ale i zvířátka, pohádkové postavy a jejich pomocníci. Co se dozvíme, si také vyzkoušíme a domů budeme odcházet plni zážitků a s vlastnoručním výrobkem v batůžku.

Tak, jako se práce i život našich předků řídily ročními dobami, vztahují se jednotlivé programy k určitým měsícům.

Objednat si je můžete s předstihem.

JAK KRTEK KE KALHOTKÁM PŘIŠEL /1.–3.tř./celoročně

Krtek a jeho kamarádi dětem přiblíží formou známé pohádky zpracování lnu a způsob výroby tkaniny. Prohlédneme si len v různých stádiích zpracování, roztočíme si kolovrátek a uvidíme jednoduchý tkalcovský stav.

V programu: interaktivní divadélko

Ruční výroba: Papírové tkaní – varianta dle probíhajícího ročního období a souvisejících svátků (srdíčko, kraslice, list, kapr, vánoční ozdoba).

STROM /1.–5.tř./celoročně

Zopakujeme si rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy. S využitím poslechu čteného textu společně vyvodíme, jaký význam mají stromy pro život rostlin a živočichů včetně člověka. Pomocí prvků dramatické výchovy se seznámíme s cyklem růstu a potřebami zelených rostlin. V podmínkách kooperativního učení se pokusíme k určeným druhům stromů přiřadit jejich plody. V druhé části programu se budeme zabývat problematikou využívání dřeva člověkem: Kde všude využíváme dřevo? Kde se bere papír? Umíme udělat ze starého papíru nový? Žáci si vyrobí recyklovaný papír.

V programu pro 1.-2.tř.: Jak roste strom – dramatizace, Pátrání po obyvatelích – práce s obrázky, Přiřaď plod – skupinová práce.

V programu pro 3.-5.tř.: Modlitba lesa – poslech a rozbor textu, Pátrání po obyvatelích – práce s obrázky, určování živočišných tříd, Plod–list–strom – skupinová práce se závěrečnou prezentací.

Ruční výroba: Recyklovaný papír, přání s využitím recyklovaného papíru.

BYLINY NEJEN V KUCHYNI /1.–5.tř./září, květen, červen

Příroda je plná zajímavých rostlin. Mnoho z nich využívali již naši předkové k různým účelům a mnoho jich využíváme dodnes. Pojďme společně některé rostliny prozkoumat, očichat i ochutnat a dozvědět se něco víc o jejich šetrném sběru, zpracování i využití.

V programu: Jak Krakonoš soudil – práce s textem, Poznej mě po vůni – smyslová aktivita, Květ–list–stonek – kořen – kooperativní aktivita.

Ruční výroba: mýdlová bylinková koule do šatníku.

DARY PŘÍRODY

VP s ruční výrobou, ve středisku SEVER/90–120 min

VLNĚNÍ /1.–5.tř./říjen, listopad

V listopadové plískanici si rádi navlékneme teplý svetr. Co předchází tomu, aby nás takový svetr zahřál? Seznámíme se se zpracováním živočišného a rostlinného materiálu, výrobou přize a postupem při výrobě tkaniny. Vyzkoušíme si i další možnosti práce s vlnou.

V programu: Vlna nebo len? – práce ve skupinách, Toč se a vrč – roztáčení kolovrátku, Malí tkalci – tkaní na hřebenovém stávku, na ručním stavu a na rámu.

Ruční výroba: výrobek z vlny (technika bude volena dle věku dětí).

BABIČČINA PŮDA (VELIKONOCE) /1.–5.tř./březen, duben

Jaká tajemství skrývá stará půda? Spoustu harampádí. Toto harampádí však používali naši dědové a babičky k výrobě krásných předmětů. Náradí i některé výrobky si můžeme prohlédnout a některé pracovní postupy si vyzkoušet. Prostřednictvím této zkušenosti a dalších aktivit se seznámíme s životem našich předků na vesnici před vznikem intenzivního zemědělství a jejich vztahem k živočichům, rostlinám a způsobům jejich využívání, sloužících k obživě.

V programu: Od jara do zimy – písnička nás navede, do kterého ročního období zařadit typické činnosti, Herdule a její kamarádi – seznámení se zapomenutým náčiním a náradím a jejich funkcemi, Veselé Velikonoce – velikonoční zvyky a tradice, jarní hry.

Ruční výroba: velikonoční pečivo ze slaneého těsta.

OD MARTINA PO TŘI KRÁLE /1.–5.tř./listopad, prosinec

V tomto programu se dozvíme, jak trávili naši předkové období adventu a vánočních svátků. Seznámíme se s různými maskami postav tohoto období i zvyky a obyčeji s nimi spojenými. Vyzkoušíme si některé vánoční zvyky a dozvíme se, proč přišli tři králové až v lednu.

V programu: Na přástkách – komunitní kruh, Ambrož a ti druzí – skupinová dramatizace.

Ruční výroba: minibetlém ze slaneého těsta.

VČELÍ KRÁLOVSTVÍ /1.–5.tř./duben, květen, červen

Prostřednictvím metod dramatické výchovy, aktivit podporujících spolupráci i samostatné myšlení se seznámíme s životem včel v úlu i s významem a jejich funkcí v přírodě. Jako včelky létající po louce si zopakujeme známé druhy sezonních květin, čichem rozpoznáme různé druhy pachů a vůní. Při závěrečné simulaci práce včelích dělnic si vyzkoušíme, jak probíhá sběr pylu, nektaru a ukládání tohoto materiálu do buněk plástů. Současně si uvědomíme, že při této práci vykonávají včely nezastupitelnou úlohu v přírodě – opylují rostliny a že bez této činnosti by většina rostlin nemohla vyvinout plody.

V programu: Poznej mě po vůni – smyslová aktivita, Létavky a mladušky – simulační hra, Od vajíčka k dospělci – práce ve skupinách.

Ruční výroba: svíčky ze včelího vosku.

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 1.–2. tř. ☀

KRTEK A JEHO KAMARÁDI V PARKU /90 min

Pojďme se projít do městského parku. S krtekem a jeho kamarády se seznámíme se všemi součástmi parku, zejména však se stromy - jejich funkcí, plody, s jejich kůrou, vůní, životem ale i jeho obyvateli. Nezapomeneme ani na průzkum podmínek k jejich růstu.

V programu: Průzkumníci v „pěškovbusech“ – spolupráce ve skupině, Obyvatelé parku – hledání pobytočných znamení, Kuny a veverky – pohybová hra, Odkud spadl žalud? – poznávání stromů, Kůrotisky – výtvarná aktivita.

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

KRTEK A JEHO KAMARÁDI V LESE /90 min

Zveme vás na dobrodružnou vycházku do blízkého lesa. Na zdravém vzduchu protáhneme tělo, potichu se rozhlédneme a ohleduplně se seznámíme s největšími a nejstaršími obyvateli lesa – stromy. Bystře vypátráme živočichy, kteří se před námi schovali, a odhalíme jejich tajná znamení.

V programu: Heleďme se, kdo je v lese! – zvířátka a jejich pobytočná znamení, Hra na les – pohybová aktivita, Plody stromů – smyslová aktivita, Poznej svůj strom – smyslová aktivita se zapojením spolupráce.

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

VNÍMEJME VŠEMI SMYSLY /180 min

Kolik smyslů umíme použít v přírodě a jaké zážitky nám mohou poskytnout? Pojďme si prožít, jak zpívá les a co povídají stromy. Domů si odneseme nejen radost ze společně prožitých aktivit, ale i drobné upomínky na rozmanitost přírody. Kreativní vycházka pro „šest“ smyslů v okolí rybníka Biřička.

V programu: Lesní ekosystém – určování všech součástí lesa, Význam lesa – diskuse, „Poznej svůj strom“ – orientace podle hmatu a sluchu, „Vůňové koktejly“ – poznávání lesních vůní, „Lesní orchestr“ – zvuková hříčka, Barvy lesa – tvorba palety

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové). Délka trasy cca 2 km.

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 1.–2. tř. ☀

NEKONEČNÉ PUTOVÁNÍ VÍLY ORLIČKY /135 min

Zajímá vás, kdo je víla Orlička, odkud a kam putuje a jak je možné, že její pouť nikdy nekončí? Protože je kouzelnou bytostí, je v jednom okamžiku mladá i stará a každý den se vdává za svého ženicha Labe, ke kterému neustále spěchá. Pojďme vílu na chvíli na její pouti doprovodit a zjistit, zda se bude svému ženichovi líbit. Pomůže nám kouzelné zrcátko, ozvěna i průzkum proměn Orličky v průběhu času. Délka trasy cca 2 km, sraz u železného mostu na Slezském předměstí, konec u Všesportovního stadionu.

V programu: Fotografové – hledání obrazů, Kam se ztratil lužní les? – badatelská aktivita, Slepý zástup – smyslově-prožitková aktivita.

Poznámka: Sraz u železného mostu na Slezském předměstí, konec u Všesportovního stadionu. Délka trasy cca 2 km.

KRÁLOVSTVÍ POKLADŮ /180 min

Téměř uprostřed města se rozprostírá přírodní království oplývající mnoha poklady. Každý poklad svým zvláštním zaklínadlem umožňuje život neobvyklým a vzácným bytostem. Pojďme se společně seznámit s jednotlivými poklady a jejich zaklínadly. Podaří se nám ubránit zaklínadla před nepříznivými vlivy civilizace a zachovat tak životy bytostí na nich závislých? Odměnou za naši snahu nám bude mnoho nevšedních setkání a zážitků.

V programu: Brána do království – motivační úvod do programu, badatelské aktivity na louce, seznámení s vodními živočichy v tůních.

Poznámka: Sraz na hrázi rybníka Plachta – MHD č. 1 nebo 2 (zastávka Na Plachtě).

OBJEVUJEME PŘÍRODU

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU pro 3.–5. tř./180 min ☀️

KRÁLOVSTVÍ POKLADŮ

Téměř uprostřed města se rozprostírá přírodní království oplývající mnoha poklady. Každý poklad svým zvláštním zaklínadlem umožňuje život neobvyklým a vzácným bytostem. Pojďme se společně seznámit s jednotlivými poklady a jejich zaklínadly. Podaří se nám ubránit zaklínadla před nepříznivými vlivy civilizace a zachovat tak životy bytostí na nich závislých? Odměnou za naši snahu nám bude mnoho nevšedních setkání a zážitků.

V programu: Brána do království – motivační úvod do programu, badatelské aktivity na louce, seznámení s vodními živočichy v tůních.

Poznámka: Sraz na hrázi rybníka Plachta – MHD č. 1 nebo 2 (zastávka Na Plachtě).

VNÍMEJME VŠEMI SMYSLY

Kolik smyslů umíme použít v přírodě a jaké zážitky nám mohou poskytnout? Pojďme si prožít, jak zpívá les a co povídají stromy. Domů si odneseme nejen radost ze společně prožitých aktivit, ale i drobné upomínky na rozmanitost přírody. Kreativní vycházka pro „šest“ smyslů.

V programu: Lesní ekosystém – určování všech součástí lesa, Význam lesa – diskuse, „Poznej svůj strom“ – orientace podle hmatu a sluchu, „Vůňové koktejly“ – poznávání lesních vůní, „Lesní orchestr“ – zvuková hříčka, Barvy lesa – tvorba palety.

Poznámka: Sraz na hřišti u rybníka Biřička – MHD č. 1 nebo 2 (konečná – Nový Hradec Králové).

TAJEMSTVÍ ŘEKY

Pojďme se společně seznámit s částí dolního toku řeky Orlice, směřující k soutoku s řekou Labe. Budeme se těšit krásným prostředím, porovnávat proměny Orlice v průběhu času, objevovat zajímavosti zbytků lužního lesa a čeká na nás i dobrodružný průzkum jednoho ze slepých ramen.

V programu: Fotografování – hledání obrazů, Cestování v čase – porovnávání mapy a krajiny, Hledáme zbytky lužního lesa – badatelská aktivita.

Poznámka: Sraz u železného mostu na Slezském předměstí, konec na stejném místě. Délka trasy cca 3 km.

PROJEKTOVÉ DNY

ŽIJEME NA ZEMI

- KRTEK NA SMETIŠTI
- KOLOBĚH VODY
- SEMÍNKO
- ROK NA ZEMI
- OD VČELY K JABLKU
- PATŘÍ ODPADKY DO KOŠE?

PROJEKTOVÉ DNY

ŽIJEME NA ZEMI /4 x 45 min

KRTEK NA SMETIŠTI /1.-2. tř.

Příroda nám lidem zajišťuje základní podmínky pro život, ale také suroviny pro výrobu věcí. Je jenom na nás, jak budeme s těmito dary přírody nakládat. Dokážeme vysvětlit krtekovi, jak a proč vzniklo smetiště a pomůžeme zraněné myšce? Společně vymyslíme, jak nejlépe naložit s odpady a jak předcházet jejich vzniku.

V programu: Co je příroda? – pohybová aktivita, Krtek na smetišti – hraná pohádka, Jak to poznám? – smyslová aktivita, Umím třdit? – manipulace s předměty, Jedeme do továrny – pohybová aktivita, Ze starého nový – výroba recyklovaného papíru.

SEMÍNKO /1.-2. tř.

Semínko je příslib nového života. Co všechno z něj může vyrůst? Jak se od sebe semínka liší a kde všude je najdeme? K čemu je vlastně příroda potřebuje a jestlipak je využíváme také my, lidé? Koláč, který si vyrobíme, nebude sice k jídlu, za to si procvičíme prstíky.

V programu: Co je příroda – pohybová aktivita, Semínko se probouzí – dramatizace, Kde jsou schovaná – práce s obrázky a přírodninami, Co máš v ruce – smyslová aktivita, Jak se šíří – pohybová aktivita, Popelky – třídění jedlých semen, Výroba “koláče” ze semínek.

Poznámka: Po dohodě lze program částečně nebo celý realizovat ve školní zahradě.

KOLOBĚH VODY /1.-2. tř.

Bez vody se nedá žít. Víme ale, kde se voda bere, jak ji poznáme a co se s ní v přírodě děje? A odkud se vzala u nás doma? Společně vymyslíme, co dělat, abychom vodou zbytečně neplýtvali a zbytečně ji neznečišťovali.

V programu: Co je příroda? – pohybová aktivita, Deštíček – akustická hříčka, Co je pára? – demonstrační pokus, Oblak v láhvi – demonstrační pokus, Koloběh vody – dramatizace, Proč a jak šetříme vodou – pracovní list.

ROK NA ZEMI /1.-2. tř.

Co se skrývá za střídáním ročních období a proč je ve dne světlo a v noci tma? Co je vlastně příroda a jaké místo v ní máme my, lidé? Pomocí stroje času projdeme postupně všemi ročními obdobími, navštívíme různá přírodní prostředí a jejich obyvatele a nezapomeneme ani na lidské činnosti a radovánky spojené s jejich střídáním.

V programu: Co je příroda – pohybová aktivita, Měsíce – hudebně pohybová dramatizace, Sluneční soustavy – světelné planetárium(model), Tajemství kapsáře - roční doby s překvapením, Co dělají lidé v průběhu roku - dramatizace, Hra s kouzelnou kostkou, Výroba stínítka na svíčku.

PROJEKTOVÉ DNY

ŽIJEME NA ZEMI /4 x 45 min

PATŘÍ ODPADKY DO KOŠE? /1.-5. tř.

Odpadky a věci, které nepoužíváme nemusí vždycky skončit v odpadkovém koši. Existuje mnoho způsobů, jak se dají věci zdánlivě nepotřebné, ještě využít. Program seznámí děti s různými způsoby, jak předcházet vytváření zbytečného odpadu a vysvětlí jim, proč je takové chování pro nás a životní prostředí tolik důležité.

V programu pro 1. – 2. tř.: Střídají se různé pohybové aktivity, dramatizace s maňásky a rozhovor. Děti pracují s pomůckami, názornými obrázky, samostatně i ve skupinách. Celý program je veden hravou formou. Na závěr si děti pod vedením lektorky samy vyrobí domácí modelínu.

Po dohodě lze program částečně nebo celý realizovat ve školní zahradě.

V programu pro 3. – 5. tř.: Celý program je veden hravou formou, podporuje kritické myšlení a vyjádření vlastního názoru žáků. Střídají se různé pohybové aktivity, rozhovor, práce ve skupinách a na závěr si žáci vyrobí sadu hudebních nástrojů z potravinových obalů a předmětů, které by jinak skončily v odpadkovém koši.

OD VČELY K JABLKU /1.-5. tř.

To je krása, jak na jaře všechno kvete! A toho bzučení a hemžení! Pak ale květy odkvetou a na rostlinách se vytvoří semena, která bývají ukrytá v různých tobolech, nažkách, luscích nebo plodech. Jak se to stalo? Postaral se o to hlavně hmyz, přivábený sladkým nektarem. Pojďme spolu prozkoumat, jak hmyz vypadá a jak se stane z květu jabloně jablko.

V programu: Co je příroda – pohybová aktivita, Co všechno kvete a proč – práce s obrázky, Co jsou plody a kde je najdeme – řízený rozhovor, Přiřaď plody – pohybová aktivita, Jak poznáme hmyz – práce s obrázky, Opylování – dramatizace, Rostliny a hmyz pod lupou – bádání, Hmyzák – tvoříme z přírodnin.

Po dohodě lze program částečně nebo celý realizovat ve školní zahradě.

SEVER Hradec Králové

1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

2024/2025

Krátkodobé výukové programy jsou realizovány za finanční podpory města Hradec Králové a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

